

Revizijsko poročilo

o zagotavljanju sredstev za razgradnjo Nuklearne elektrarne Krško in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško

Ljubljana, avgust 2011

Revidiranci in cilj revizije

Revidiranci:

- Ministrstvo za gospodarstvo (MG),
- Vlada Republike Slovenije (Vlada),
- Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Sklad NEK).

Obdobje:

- od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2009

Cilj revizije je bil izrek mnenja o:

- učinkovitosti poslovanja MG in Vlade ter
- uspešnosti poslovanja sklada pri ravnanju s sredstvi za razgradnjo nuklearne elektrarne in za odlaganje radioaktivnih odpadkov, da bi bilo mogoče pravočasno zagotoviti vsa potrebna sredstva.

Organizacijska oblika sklada

Sklad NEK je ustanovljen kot javni sklad, ki deluje po posebnem zakonu (Zakonu o skladu NEK) in mu ni treba upoštevati določb ZJS-1 (Zakon o javnih skladih).

Posledično ugotavljamo, da:

- **parametri naložbene politike niso določeni dovolj natančno in na način, ki bi zagotavljal varno poslovanje sklada, doseganje donosa in ohranjanje premoženja,**
- **izvajanje nadzora nad poslovanjem sklada prek upravnega in nadzornega odbora ni bilo ustrezno.**

Menimo, da bi neposredna uveljavitev določb ZJS-1 zagotovila ustrežnejše podlage za poslovanje, vendar oblika javnega sklada ni edina mogoča oblika sklada, saj je mogoče ustanoviti tudi proračunski sklad.

Ureditev razmerij pri izgradnji odlagališča NSRAO

MG	Je investitor in lastnik odlagališča (RS)	Ni prejemnik sredstev prodajalca energije. Nima evidentirane naložbe, niti terjatev za sredstva dana v upravljanje.
Sklad	Ni investitor	Je prejemnik sredstev prodajalca energije. Je plačnik stroškov Agencije. Je plačnik dela odškodnin občinam. Nima evidentirane naložbe – kakšne vrste sredstev ima torej sklad po analogiji z ZJS-1 – namenska / programska sredstva?
Agencija (javni gospodarski zavod)	Ni investitor	Je prejemnik sredstev od Sklada. Je naročnik in plačnik izvedbe del. Ima evidentirane investicije kot sredstva v lasti Agencije – kako lahko kot javni zavod izkazuje sredstva v svoji lasti, če bo lastnik Republika Slovenija?

Tak način evidentiranja poslovnih dogodkov ni skladen z vsebino razmerij med temi subjekti. Posledično se pojavlja tveganje, da vsi izdatki v zvezi izgradnjo odlagališča NSRAO, katerih 50 % naj bi bremenilo Republiko Hrvaško, ne bodo evidentirani in posledično tudi ne zaračunani.

Določitev višine prispevka za razgradnjo

Tabela 3: Nominalni in diskontirani stroški razgradnje nuklearne elektrarne in ravnanja z radioaktivnimi odpadki za posamezni scenarij

v milijonih evrov

ZŠ	Scenarij	Stroški razgradnje nuklearne elektrarne		Stroški transporta in skladiščenja izrabljene ga je drske ga goriva		Stroški odlaganja izrabljene ga je drske ga goriva		Stroški odlaganja nizko- in srednjeraoaktivnih odpadkov		Stroški skupaj			Potrebni letni znesek vplačila v sklad
		Nominalni	Diskontirani na leto 2002	Nominalni	Diskontirani na leto 2002	Nominalni	Diskontirani na leto 2002	Nominalni	Diskontirani na leto 2002	Nominalni	Diskontirani		
											na leto 2002	na leto 2003	
1	SID 96-izvoz	176,0	61,8	133,8	62,5	982,1	430,9	504,2	131,0	1.796,1	686,2	715,6	55,8
	SID 96 odlaganje	243,9	73,3	75,9	26,5	596,4	251,8	504,2	131,0	1.420,4	482,6	503,3	39,3
2	SID 15 izvoz	206,3	80,9	133,8	62,5	982,1	430,9	197,4	107,7	1.519,6	682,0	711,3	55,5
3	SID 30 izvoz	206,3	80,9	175,3	77,0	982,1	146,1	268,5	119,7	1.632,2	423,7	441,9	34,5
	SID 30 odlaganje	206,3	80,9	175,3	77,0	509,7	111,4	268,5	119,7	1.159,8	388,9	405,6	31,6
4	SID 15MS ³⁸ izvoz	208,0	89,2	167,2	63,4	982,1	338,5	193,6	106,8	1.551,0	598,0	623,6	48,7
	SID 15MS odlaganje	208,0	89,2	112,9	43,6	596,4	251,8	201,1	108,6	1.118,5	493,2	514,4	40,1
5	SID 45 izvoz	206,3	80,9	190,3	78,7	982,1	77,8	310,2	107,8	1.689,0	345,3	360,1	28,1
	SID 45 odlaganje	206,3	80,9	189,3	78,6	567,7	85,1	186,0	93,9	1.149,3	338,5	350,7	27,8

Vir: Povzeto po programu razgradnje in odlaganja.

Predpostavke:

- Analizirane strategije iz leta 1996,
- Doba obratovanja NEK – 2023,
- skupno podzemno odlagališče NSRAO,
- jedrsko gorivo v enem odlagališču, ki bo delovalo po letu 2030,
- Obrestovanje sredstev po 4,29%, diskontiranje izdatkov po 3,5 %.

Določitev višine prispevka za razgradnjo I/III

Vplivi na potrebno povečanje prispevka:

- odločitev za gradnjo zgolj za slovenski del odpadkov,
- povečanje stroškov investicije v povprečju za 240%,
- povečanje nadomestil občinam za 100%.

Ocenjena višina prispevka:

- po veljavnem programu razgradnje – 3 € / MWh,
- po veljavnem programu razgradnje z upoštevanjem navedenih odmikov – 10,93 €/ MWH – to je 264 % več, kot se plačuje,
- izračun MG, ki je bil poslan v medresorsko usklajevanje (april 2010), vendar zavrnjen, ker ne temelji na programu razgradnje – 8,64 € / MWH.

Revizija programa razgradnje še ni zaključena, čeprav bi morala biti že v letu 2009.

Osnutki novega programa razgradnje kažejo na občutno višja potrebna sredstva – namesto 1,1 mlrd € najmanj 2,4 mlrd €. Na višino prispevka bo pomembno vplivala tudi odločitev o skupnem oziroma ločenem odlaganju odpadkov, dobi uporabe NEK ter nova spoznanja o metodah odstranjevanja odpadkov.

Določitev višine prispevka za razgradnjo II/III

Tabela 4: Prikaz odmikov od osnovnih predpostavk pri izračunu stroškov odlagališča nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov

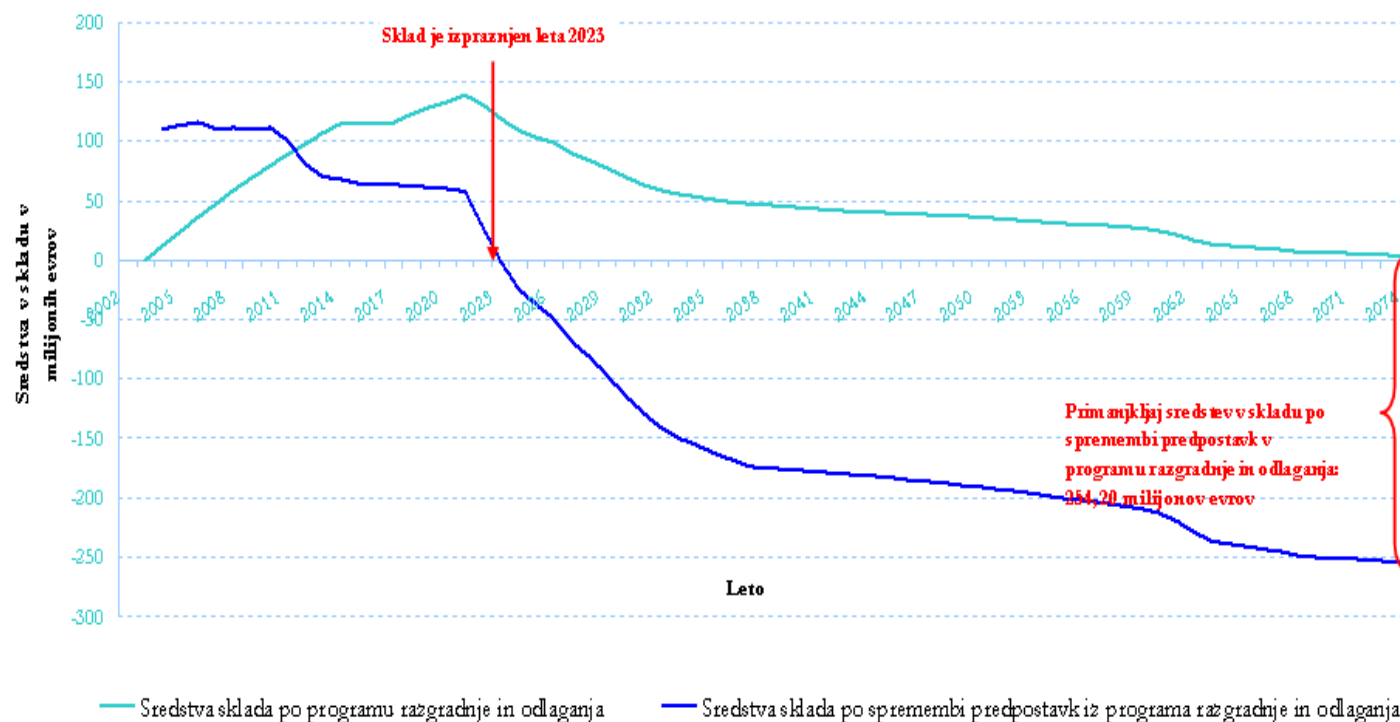
	Program razgradnje in odlaganja		Spremembe po programu razgradnje in odlaganja	
		Podlaga		Podlaga
Način odlaganja	Skupno odlaganje slovenskega in hrvaškega dela nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov v eno odlagališče ⁴⁵	Meddržavna pogodba	→	Gradnja odlagališča za slovenski del nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov v Sloveniji
Ocena stroškov gradnje odlagališča nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov v Sloveniji⁴⁶	43,25 milijonov evrov		→	104,83 milijone evrov
Ocena stroškov obratovanja odlagališča nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov v Sloveniji	1,40 milijonov evrov na leto od leta 2003 do leta 2038 in 2,63 milijonov evrov na leto od leta 2038 do leta 2042	Program razgradnje	→	3,46 milijonov evrov na leto do leta 2023 in 4,09 milijonov evrov na leto od leta 2023 do leta 2038
Ocena stroškov nadomestila zaradi umestitve odlagališča nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov v Sloveniji	2,30 milijonov evrov na leto od leta 2023 do leta 2042	in odlaganja	→	5,08 milijonov evrov na leto do leta 2038
Skupaj ocena vseh stroškov za odlaganje nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov	Nominalno: 186,00 milijonov evrov Diskontirano ⁴⁸ : 93,90 milijonov evrov		→	Nominalno ⁴⁹ : 362,92 milijonov evrov ⁵⁰ Diskontirano ⁵¹ : 212,25 milijonov evrov

Vir: Izračun računskega sodišča na podlagi Programa razgradnje in odlaganja, meddržavne pogodbe, predinvesticijske zasnove iz marca 2008, Resolucije nacionalnega programa ravnanja z radioaktivnimi odpadki in Uredbe o merilih za določitev višine nadomestila zaradi omejene rabe prostora na območju jedrskega objekta.

Določitev višine prispevka za razgradnjo III/III

Slika 3: Prikaz stanja sredstev v skladu ob predpostavkah iz programa razgradnje in odlaganja ter stanja sredstev v skladu ob spremenjenih predpostavkah glede gradnje odlagališča nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov

Vir: Izračun računskega sodišča na podlagi predpostavk iz programa razgradnje in odlaganja ter spremenjenih predpostavk, prikazanih v tabeli 4.

Določitev cilja - zahtevani donos Sklada NEK

Zahtevana donosnost naj bi bila po ZSFR-B* 4,29 % (julij 2008; pred tem ni bila določena).

Predpisi ne določajo podrobneje:

- načina izračunavanja donosnosti (tržni, oziroma knjigovodski način in metoda izračuna) ter
- obdobja izračunavanja donosnosti (letno, obdobjno).

Recenzenti so opozorili na statičnost tega faktorja, saj ima pomemben vpliv na zagotavljanje sredstev, zato bi morali pogosteje preverjati njegovo vrednost, česar pa Ministrstvo za gospodarstvo ni zagotovilo, saj ni izvajalo nadzora nad poslovanjem sklada.

* Zakon o Skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK

Določitev naložbene politike Sklada NEK

10. člen ZSFR – naložbe v prvorazredne vrednostne papirje in depozite.

ZSFR-B – naložbe v vrednostne papirje, depozite in druge varne naložbe, ob upoštevanju načel varnosti in razpršenosti naložbe, ter tako, da je zagotovljena donosnost naložb v skladu z zadnjo veljavno in potrjeno revizijo programa razgradnje in odlaganja.

Pojmi – prvorazredni vrednostni papir, načelo varnosti, razpršenosti in donosnosti, ter vsebina revizije smotrnosti in namenskosti porabe sredstev v ZSFR niso ustrezno opredeljeni.

Izvedli smo primerjavo z ZJS-1:

- **ZJS-1 določa bolj zavezujoče okvire naložbene politike z opredelitvijo vrst finančnih instrumentov in pogojev ter omejitev,**
- **ZJS-1 določa tudi obveznost zagotavljanja likvidnosti naložb.**

Menimo, da ZSFR ne določa parametrov naložbene politike na nedvoumen in jasen način.

Izvajanje nadzora nad poslovanjem Sklada NEK

Organi sklada po ZSFR:

- Upravni odbor (3 predstavnike imenuje Državni zbor, 1 Vlada, 1 Občina Krško) – upravlja sklad,
- Nadzorni odbor (10 predstavnikov imenuje Državni zbor) – nadzoruje zakonitost dela sklada,
- Direktor – vodi poslovanje,
- MG – nima vloge,
- Vlada – daje soglasje k naložbeni politiki, finančnemu načrtu, zaključnemu računu, poročilu o poslovanju.
- Odgovornost teh organov ni določena.

ZJS-1 določa nadzorni svet (ni upravnega in nadzornega odbora), določa naloge pristojnega ministrstva in njegove pristojnosti izvajanja nadzora ter uvaja odgovornost teh organov ustanovitelju za škodo, ki nastane zaradi neizpolnjevanja njihovih pristojnosti.

Upravni odbor Sklada NEK in MG glede na ugotovitve o izvajanju naložbene politike nista vzpostavila ustreznega nadzora. Nadzor, kot ga vzpostavlja ZSFR, ni ustrezen, saj ni zagotovil ustreznega ravnanja pri poslovanju Sklada NEK:

- cilji poslovanja Sklada NEK niso jasno določeni,
- statut ni usklajen z določbami ZSFR-B,
- pojmi vrednostni papirji, donosnost portfelja in načela naložbenja niso bili ustrezno opredeljeni,
- načrtovane strukture naložb so bile bolj tvegane, kot bi dopuščala opredelitev pojma prvovrstni vrednostni papir.

Upravni odbor je šele novembra 2009 dopolnil Pravilnik o upravljanju s tveganji in pisno opredelil postopke pri odločitvah za nakup in prodajo naložb.

Poslovanje Sklada NEK pri določitvi ciljev

Sklad NEK:

- si je zastavil cilj donosnosti 4,29 % v skladu z določbami ZSFR ter določil, da ga bo dosegal v vsakem poslovnem letu, meril jo bo z notranjo stopnjo donosa denarnega toka, vendar ni podrobneje določil načina izračuna te stopnje, niti načina vrednotenja posameznih naložb konec leta;
- si ni zastavil cilja glede porabe sredstev (navedeni cilji na spletnih straneh sklada niso bili navedeni v uradnih dokumentih sklada);
- tudi v aktih sklada pojem prvorazredni vrednostni papir ni opredeljen, posledično pa je sklad na letni ravni spreminjal možna vlaganja v finančne instrumente, vključno z naložbami v strukturirane produkte brez zjamčenega donosa, indeksne in hedge sklade, naložbene certifikate in zlato ter plemenite kovine.

Poslovanje Sklada NEK pri določitvi ciljev

Tabela 7: Načrtovana struktura naložb portfelja sklada v naložbenih politikah za leta 2006, 2007, 2008 in 2009

v odstotkih

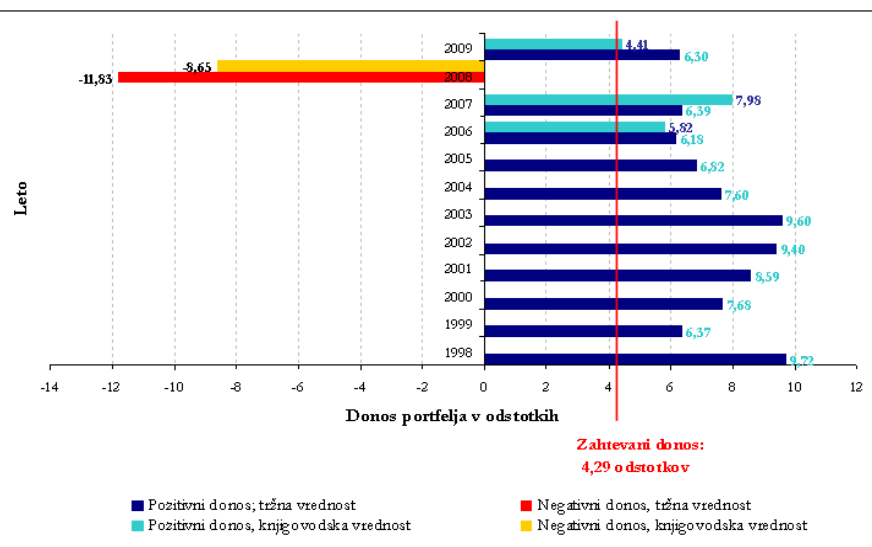
Vrsta naložbe	2006	2007	2008	2009
Državni vrednostni papirji	55 - 60	40 - 60	25 - 40	/ ⁷⁰
- Obveznice Republike Slovenije	40 - 45	40 - 60	25-40 ↓	brez omejitev
- Obveznice drugih držav	do 15	0-15	0-15	do 40 ⁷¹ ↑
Ostale obveznice	20 - 25	0 - 20	0 - 30 ↑	0-20
Strukturirani produkti	do 5	0 - 20 ↑	0 - 20	niso opredeljeni
Delnice	do 5	0 - 20 ↑	0 - 20	do 10 ⁷²
Vzajemni, investicijski in indekсни skladi ⁷³	do 5	0 - 20 ↑	0 - 30 ↑	do 10 ⁷⁴
Depoziti in potrdila o vlogi	15 - 20	5 - 20	0 - 25	brez omejitev
- Depoziti	10-13	struktura		brez omejitev
- Potrdila o vlogi	do 7	ni		brez omejitev
- Denarna sredstva	do 0,50	posebej opredeljena		niso opredeljena
Zlato in plemenite kovine	/	5 - 10 ↑	0 - 10	do 5

Vir: Naložbene politike sklada za leta 2006, 2007, 2008 in 2009.

Doseganje zastavljenih ciljev Sklada NEK

Slika 4: Donosnost poslovanja sklada v obdobju od leta 1998 do leta 2009.

Negativen donos 2008 (za 16,12 odst. točk) je predvsem posledica strukture portfelja, saj ima zgolj pri skladih 80 % vseh naložb v sklade z delnicami družb na Balkanu, Vzhodni Evropi in jugozahodni Aziji.

Ocenjujemo, da bi ob upoštevanju naložbene politike po ZJS-1, Sklad tudi v letu 2008 dosegel pozitivno donosnost.

Vir: Poslovno poročilo sklada za leto 2009 in pojasnila sklada na zahteve računskega sodišča.

Tabela 8: Tržna in knjigovodska donosnost posameznih segmentov naložb v portfelju sklada v letih 2006, 2007, 2008 in 2009

Z. št.	Vrsta naložbe	Donosnost v odstotkih							
		na dan 31. 12. 2006		na dan 31. 12. 2007		na dan 31. 12. 2008		na dan 31. 12. 2009	
		Tržna	Knjigovodska	Tržna	Knjigovodska	Tržna	Knjigovodska	Tržna	Knjigovodska
1	Državni vrednostni papirji	3,21	5,36	2,37	6,33	4,51	5,12	4,91 ⁷⁶	4,88
2	Obveznice bank, podjetij in finančnih institucij	4,47	5,01	2,75	5,31	4,12	5,03	6,21 ⁷⁷	5,30
3	Strukturirani produkti	0	0	-3,23	1,49	-2,67	1,83	/	/
4	Investicijski, vzajemni in indeksni skladi	33,12	0,1	18,47	22,75	-48,68	-45,66	25,08	25,08
5	Delnice	28,91	9,46	28,17	2,75	-55,26	-44,22	-4,78	-4,92
6	Depoziti pri bankah in naložbeni certifikati	5,64	5,61	5,69	5,28	6,37	6,25	4,68	4,36
7	Zlato in plemenite kovine	0	0	34,03	0	7,29	10,65	13,44	14,40
	Celoten portfelj	6,18	5,28	6,39	7,98	-11,83	-8,65	5,95	5,95

Vir: Pojasnila sklada na zahteve računskega sodišča.

Izvajanje naložbene politike

Dejanska struktura naložb je odstopala od načrtovane:

- naložbe v državne vrednostne papirje so bile v letu 2006 za **11,22 odstotne točke nižje od načrtovanih**, medtem ko so bile naložbe v obveznice bank, podjetij in finančnih institucij za **8 odstotnih točk večje od načrtovanih**;
- naložbe v državne vrednostne papirje so bile v letu 2007 za **9,69-odstotne točke nižje od načrtovanih**;
- Sklad je kljub opredelitvi iz naložbene politike, da bo pri nakupu delnic upošteval tržno kapitalizacijo, **imel v svojem portfelju** v letih 2006, 2007, 2008 in 2009 **tudi delnice, ki niso kotirale na organiziranem trgu kapitala** (delnice elektro podjetij);
- sklad je imel v letu 2009 v svojem portfelju **za 3,96 odstotnih točk večji delež naložb v vzajemne sklade**, kot je to dovoljevala sprejeta naložbena politika;
- **približno desetina naložb je bila vezana na hrvaško kuno**, del naložb pa tudi na **švicarske franke, britanske funte in madžarske forinte**, čeprav je Sklad NEK **načrtoval le naložbe v dolarske in evrske finančne instrumente**.

Transakcije z naložbami Sklada NEK

Sklad **postopkov nakupov in prodaj** vrednostnih papirjev **ni opredelil v svojih notranjih aktih poslovanja vse do novembra 2009**. Pri nakupih in prodajah ni obrazložil razlogov za nakup ali prodajo in ni prikazal, da je preveril upoštevanje omejitev iz naložbenih politik:

- pri nakupih in prodajah delnic hrvaških investicijskih skladov v letu 2007 in prvi polovici leta 2008 **ni utemeljil razlogov za prodajo** teh delnic po nižjih cenah od nakupnih;
- pri nakupih obveznic, katerih izdajatelj ni država, sklad **ni preverjal zahtevane bonitete izdajatelja**, zato so v portfelju sklada tudi obveznice, katerih **izdajatelji ne ustrezajo zahtevanim bonitetam** (vsi slovenskih izdajatelji in izdajatelji iz razvijajočih se trgov);
- kljub opredelitvi iz naložbene politike, da bo upošteval tržno kapitalizacijo, je **kupoval tudi delnice, ki ne kotirajo na organiziranem trgu**;
- čeprav je v naložbenih politikah predvidel, da bo vlagal predvsem v vzajemne, investicijske in indeksne sklade, ki imajo v svojih portfeljih obveznice, je **večino svojih naložb namenil v tvegane delniške sklade**;
- **le v 18 odstotkih preverjenih naložb** je pred odločitvijo o nakupu posamezne naložbe **pridobil več ponudb** in opravil odločitev na podlagi nižje cene.

Transakcije z naložbami sklada

Pri nakupu delnic slovenskih elektropodjetij v skupni vrednosti 1,6 milijona evrov, odločitve niso bile ustrezno utemeljene, čeprav je Sklad NEK te delnice kupoval po cenah, ki so za 97 do 163 % presegale takratne cene na trgu in so bile v povprečju za 65,6 % višje od njihove knjigovodske vrednosti. Delnice tudi niso kotirale na borzi, zato niso bili izpolnjeni omejitveni pogoji iz naložbene politike (ugotovljena tržna kapitalizacija).

Tabela 11: Cene delnic slovenskih elektro-podjetij, povprečne cene teh delnic v času nakupa ter knjigovodska vrednost teh delnic v letih 2007 in 2008

v evrih

Delnica	Nakupna cena sklada za delnico	Povprečna cena za delnico ⁶⁶	Knjigovodska vrednost delnice		
			31. 12. 2007	31. 12. 2008	31. 12. 2009
ECEG	11,00	4,80	6,98	7,05	6,98
ELOG	11,00	4,78	6,66	6,65	6,68
EMAG	11,00	5,58	6,65	6,64	6,69
EPRG	12,00	4,56	6,87	6,91	6,93

Vir: podatki sklada, podatki borznoposredniški družb in letna poročila družb za leta 2007, 2008 in 2009.

Poraba sredstev Sklada NEK

Sklad je sklenil pogodbo z izvajalcem nadzora nad zahtevki Agencije. Izvajalec je sicer **večkrat zahteval določena pojasnila** od Agencije v zvezi s posameznimi zahtevki, vendar pa ni ugotovil, **da je Agencija sklenila pogodbo z DDC**, v kateri **ni dovolj natančno opredelila predmeta in obsega pogodbeno dogovorjenih del**, da bi bilo mogoče ustrezno spremljati njeno izvajanje. Računsko sodišče je pri reviziji iskanja lokacije za odlagališče NSRAO ugotovilo **preseganje vrednosti dejansko opravljenih del za 154 % v primerjavi s pogodbeno dogovorjenimi deli**. Ocenjujemo, da bi moral sklad s svojimi postopki nadzora namenske porabe taka odstopanja ugotoviti in nanje opozoriti Agencijo in ministrstvo.

Sklad NEK je v revidiranem obdobju izplačal 121.000 € transferov neprofitnim organizacijam in posameznikom, kar ni v skladu z nameni, ki jih določa 3. člen ZSFR, zato predstavljajo nenamensko porabo sredstev iz sklada.

Odzivno poročilo – MG (90 dni)

Popravljalni ukrepi MG se morajo nanašati na:

- **pripravo analize prednosti in slabosti možnih organizacijskih oblik sklada** ter utemeljitev izbrane organizacijske oblike; vsebovati mora tudi **analizo ustreznosti sedanjega števila in strukture zaposlenih na skladu** ter določitev potrebnih kadrovskih virov glede na naloge, ki jih bo opravljal sklad;
- pripravo predpisa, s katerim bo natančno opredelilo parametre naložbene politike ter izvajanje nadzora nad upravljanjem s sredstvi sklada, in sicer:
  - opredelitev načina določitve prispevka za razgradnjo, obveznosti preverjanja ustreznosti višine prispevka,
  - pregledno opredelitev pojma "zahtevana donosnost",
  - določitev načel nalaganja sredstev sklada glede na namene, za katere se lahko sredstva sklada porabljajo,
  - opredelitev finančnih instrumentov, v katere sklad lahko vlaga svoja sredstva ter določitev pogoje in omejitve vlaganja v te naložbe,
  - opredelitev načina in obsega izvedbe revizije smotrnosti in namenskosti porabe sredstev sklada,
  - določitev postopkov ravnanja sklada in sankcij v primeru ugotovljenih nesmotrnosti poslovanja Agencije,
  - izvajanje nadzora poslovanja sklada.

Odzivno poročilo – Vlada (90 dni)

Popravljalni ukrepi Vlade RS se morajo nanašati na:

- **natančno opredelitev vlog in položaja Sklada, Agencije za radioaktivne odpadke, Ministrstva za gospodarstvo in Vlade Republike Slovenije** pri izvajanju in financiranju investicije v odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov.
- na podlagi opredeljenih vlog in položaja posameznih institucij in glede na načrtovano organizacijsko obliko sklada **mora v sodelovanju s pristojnimi institucijami izdelati načrt aktivnosti z določitvijo aktivnosti, rokov za izvedbo in odgovornih nosilcev** za ureditev računovodskega evidentiranja vseh stroškov, nastalih zaradi investicije, da bo ustrezno izkazano stanje investicije in vsi denarni tokovi med sodelujočimi institucijami, kar bo omogočalo na podlagi računovodskih podatkov ugotoviti točno vrednost investicije;

Odzivno poročilo – Sklad (90 dni)

Popravljalni ukrepi Sklada NEK se morajo nanašati na:

- **določitev ciljev na vseh področjih poslovanja sklada** ter opredelitev aktivnosti za doseganje določenih ciljev;
- **določitev načina izračunavanja mer donosnosti in tveganosti portfelja**, določitev načina spremljanja naložb in določitev podatkov, potrebnih za spremljanje naložb, v svojih notranjih aktih poslovanja in
- **pripravo izračuna donosnosti portfelja sklada od leta 2004 do leta 2010**, analizo naložb portfelja sklada glede na dovoljeno strukturo naložb s prikazom odmikov od naložbenih načel, sprejetih v zadnji naložbeni politiki ter pripravo predloga ukrepov za uskladitev ugotovljenih odmikov od dovoljene strukture naložb sklada z določitvijo potrebnih aktivnosti, odgovornih nosilcev aktivnosti ter rokov izvedbe.

Priporočila – MG

MG priporočamo, naj:

- ob ugotovljenem prenizkem prispevku za razgradnjo, meddržavni komisiji predlaga uskladitev parametrov za njegov izračun v programu razgradnje in odlaganja;
- višino zahtevane donosnosti sredstev sklada določi ob upoštevanju predpisanih načel naložbene politike ter predvidene strukture naložb, v katere lahko sklad nalaga svoja sredstva in
- prouči ustreznost kadrovske strukture zaposlenih, glede na pristojnosti in naloge, ki jih mora sklad opravljati na podlagi ZSFR, in zagotovi pogoje za ustrezno kadrovsko zastopanost na vseh področjih poslovanja sklada.

MG in Skladu NEK priporočamo, naj:

- zaradi povečanja kreditnega tveganja zaradi nezmožnosti odplačevanja dospelih dolgov zaradi prezadolženosti nekaterih držav članic Evropske unije in drugih držav v opredelitvi dovoljenih naložb sklada v predpisih, ki urejajo poslovanje sklada, določita tudi boniteto držav, v obveznice katerih lahko sklad nalaga svoja sredstva.

Priporočila – Sklad NEK

Skladu NEK priporočamo, naj:

- ob pripravi letnega poročila o poslovanju ugotovi in v letnem poročilu prikaže, ali veljaven prispevek za razgradnjo zadošča za zagotovitev potrebnih sredstev za razgradnjo nuklearne elektrarne in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz nuklearne elektrarne glede na dejavnike, ki vplivajo na pravočasno zagotovitev potrebnih sredstev;
- **ob pripravi naložbene politike:**
  - izdela tudi predlog zahtevanega donosa sklada za prihodnje poslovno leto na podlagi dejavnikov, ki jih je določilo ministrstvo ter ob upoštevanju načrtovanih razmer na kapitalskih trgih, in ga predloži v potrditev ministrstvu ob predložitvi predloga naložbene politike;
  - poleg zahtevane donosnosti portfelja jasno opredeli še druge pomembne mere donosnosti in tveganosti portfelja ter načrtuje njihove predvidene vrednosti;
- **v letnih poročilih za zagotavljanje bolj preglednih podatkov o uspešnosti upravljanja s sredstvi prikazuje tudi podatke o:**
  - tržni in knjigovodski donosnosti po segmentih naložb iz portfelja, da bi lahko s temi podatki bolje pojasnil donosnost celotnega portfelja,
  - povprečni letni donosnosti portfelja sklada v obdobju, za katerega bo v drugi reviziji programa razgradnje in odlaganja opravljen izračun sredstev, ki naj bi zadostovala za razgradnjo nuklearne elektrarne in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz nuklearne elektrarne,
  - primerjavi vseh načrtovanih mer donosnosti in tveganosti portfelja z realiziranimi vrednostmi ter pojasni odmike od načrtovanih vrednosti in
  - primerjavi vseh realiziranih mer donosnosti in tveganosti portfelja z realiziranimi vrednostmi v preteklem obdobju ter pojasni spremembe.